

รายงานผลงานเรื่องเต็มการทดลองที่สินสุด

1. ชุดโครงการวิจัย : วิจัยและพัฒนามันสำปะหลัง
2. โครงการวิจัย กิจกรรม : วิจัยการทดสอบและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตมันสำปะหลัง
กิจกรรมย่อย : การทดสอบระบบการผลิตมันสำปะหลังในเขตพื้นที่ภาคกลางและภาค
ตะวันตก
3. ชื่อการทดลอง (ภาษาไทย) : ทดสอบเทคโนโลยีการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังจังหวัด
ชัยนาท

ชื่อการทดลอง (ภาษาอังกฤษ): Testing on Cassava Mealybug Control Technologies in Chainat
Province

4. คณะผู้ดำเนินงาน

หัวหน้าการทดลอง	: เครือวัลย์ บุญเงิน	สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5
ผู้ร่วมงาน	: จันทน์ ใจจิตร ละเอียด ปันสุข ศักดิ์ดา เสือประสงค์ อรัญญา ภูวีไล มนษาพิพิร์ อรุณวรารณ์ วันชัย ถนนทรัพย์	สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5 สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5 สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5 สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5 สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5 สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5

5. บทคัดย่อ

ทดสอบเทคโนโลยีการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังจังหวัดชัยนาท มีวัตถุประสงค์
เพื่อให้ได้เทคโนโลยีการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ดำเนินการ ในพื้นที่เกษตรกร ต.เนินนาม อ.
เนินนาม จ.ชัยนาท เกษตรกร 10 รายๆ ละ 1 ไร่ ระหว่างเดือน ต.ค.54-ก.ย.57 ดำเนินงาน 2 กรรมวิธี
ได้แก่ 1) กรรมวิธีเกษตรกร การป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งตามกรรมวิธีเกษตรกร 2) กรรมวิธีทดสอบ การ
ป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งตามคำแนะนำของกรรมวิชาการเกษตร ก่อนปลูกแซ่ท่อนพันธุ์ด้วยสารเคมีไทโอมิโน⁺
แซม อัตรา 4 กรัม/น้ำ 20 ลิตร เป็นเวลา 5-10 นาที ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-7-18 อัตรา 50 กก./ไร่ ผลการ
ดำเนินงานในปี 2555/2556 และ 2556/2557 เกษตรกรปลูกมันสำปะหลังเดือนเมษายน - พฤศจิกายน
หลังจากปลูกมันสำปะหลัง 1 เดือน ได้มีการตรวจนับเพลี้ยแป้ง ไม่พบเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง หลังจากนั้นมี
การตรวจนับทุกเดือน พบว่ามีการระบาดของเพลี้ยแป้ง ในระดับความรุนแรงระดับที่ 1 จากการทดสอบ
พบว่า การแซ่ท่อนพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังก่อนปลูกจะสามารถกำจัดเพลี้ยแป้ง
มันสำปะหลังที่ติดมากับท่อนพันธุ์ และสามารถควบคุมการระบาดของเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังได้ ส่วน

ผลผลิต และผลตอบแทนพบว่า ในปี 2555/2556 กรมวิธีเกษตรกร ผลผลิตเฉลี่ย 3,528.6 กก./ไร่ รายได้สุทธิเฉลี่ย 5,134.8 บาท/ไร่ ค่า BCR 1.78 กรมวิธีทดสอบ ผลผลิตเฉลี่ย 4,229.3 กก./ไร่ รายได้สุทธิเฉลี่ย 6,131.4 บาท/ไร่ ค่า BCR 1.81 ปี 2556/2557 กรมวิธีเกษตรกร ผลผลิตเฉลี่ย 3,406.6 กก./ไร่ รายได้สุทธิเฉลี่ย 3,195.8 บาท/ไร่ ค่า BCR 1.74 กรมวิธีทดสอบ ผลผลิตเฉลี่ย 4,143 กก./ไร่ รายได้สุทธิเฉลี่ย 3,710.3 บาท/ไร่ ค่า BCR 1.69

คำสำคัญ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง มันสำปะหลัง

Abstract

The research objective was studied on Cassava Mealybug and theirs control in the farmers area. The experiment was conducted in 10 rais of 10 farmers in Noenham District Chainat Province from October 2011 to September 2014 To compare between the farmers practice (System 1) and DOA method (System 2) stem soaking with Thiamethoxam 25%WG before planting 5 – 10 minutes, Insect pest surveying after planting 1 month and continue doing every month and use fertilizer 15-7-18 at 50 Kg./rai the result showed that System 2 after planting 1 month no mealybug after that every month continue surveying mealybug and found at the 1st level. The results showed that the stem soaking with Thiamethoxam 25%WG before planting 5 – 10 minutes could control mealybug . In 2012 System 1 got average yield was 3,528.6 kg./rai average net income was 5,134.8 baht/rai BCR 1.78 System 2 got average yield was 4,229.3 kg./rai average net income was 6,131.4 baht/rai. BCR 1.81 In 2014 System 1 got average yield was 3,406.6 kg./rai average net income was 3,195.8 baht/rai BCR 1.74 System 2 got average yield was 4,143 kg./rai average net income was 3,710.3 baht/rai. BCR 1.69

Keyword : Mealybug Cassava

6. คำนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังเป็นอันดับ 1 ของโลกติดต่อกันมากกว่า 10 ปี โดยผลิตภัณฑ์ส่งออกที่สำคัญคือมันเส้น มันยัดเม็ด และแป้งมัน ซึ่งการส่งออกมันยัดเม็ดส่วนใหญ่ ส่งไปยังตลาดสหภาพยุโรป และตั้งแต่ปี 2544 เป็นต้นมาการส่งออกมันเส้นได้ขยายตัว ตลาดมันเส้นที่สำคัญที่สุดคือประเทศไทย ซึ่งในปี 2550 มีการนำเข้ามันเส้นจากประเทศไทยเกือบ 4 ล้านตัน ส่วนการส่งออกแป้งมันขยายตัวต่อเนื่องมาโดยตลอดตลาดสำคัญคือประเทศไทยเชีย ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น ไต้หวัน อินโดนีเซีย ฯลฯ ประเทศไทยมีการปลูกมันสำปะหลังใน 45 จังหวัด โดยในปี 2548-2552 มีพื้นที่เก็บเกี่ยวมันสำปะหลังเพิ่มขึ้นจาก 6.16 ล้านไร่ ในปี 2548 เป็น 8.29 ล้านไร่ ในปี 2552 ผลผลิตมันสำปะหลัง สดเพิ่มขึ้นจาก 16.94 ล้านตัน เป็น 30.09 ล้านตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้นจาก 2.75 ตัน/ไร่ในปี 2548 เป็น 3.63 ตัน/ไร่ ในปี 2552 ดังนั้นในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาพื้นที่เก็บเกี่ยวผลผลิตและผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.20 13.40 และ 5.77 ตามลำดับ (สมศักดิ์ และอัจฉรา, 2553)

จังหวัดชัยนาทมีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในปี 2549 2550 และ 2551 จำนวน 71,841 75,122 และ 74,870 ไร่ ตามลำดับ ผลผลิตโดยเฉลี่ยประมาณ 3,220 3,414 และ 3,361 กก./ไร่ ตามลำดับ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ,2551) สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5 ดำเนินการระดมความคิด เพื่อค้นหาโจทย์วิจัยตามกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม กับกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ในอำเภอ เนินขาม จังหวัดชัยนาท พบร่วม ประเด็นปัญหาการผลิตมันสำปะหลังที่เกษตรกรเห็นว่ามีความสำคัญและ ต้องการให้ช่วยแก้ไข 6 อันดับแรก ได้แก่ 1) ขาดแคลนท่อนพันธุ์ 2) ภัยแล้ง 3) เพลี้ยแปঁง ระยะ 4) ห่อนพันธุ์ราคาแพง 5) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ 6) ต้นทุนการผลิตสูง ดังนั้นการจัดทำแปลง ทดสอบในพื้นที่เกษตร จะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่เกษตรกรและผู้สนใจทั่วไป

7. วิธีดำเนินการ

อุปกรณ์

1. ปุ๋ยเคมีสูตร 15-7-18
2. สารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืช
3. สารเคมีป้องกันกำจัดแมลง ได้แก่ ไ陶มิโทแซม

วิธีการ การทดสอบดำเนินการในพื้นที่เกษตรที่ปลูกมันสำปะหลัง ต.เนินขาม อ.เนินขาม จ.ชัยนาท เกษตรกรจำนวน 10 ราย พื้นที่ 10 ไร่

ดำเนินการทดสอบ โดยมีวิธีการปฏิบัติ 2 กรรมวิธี คือ กรรมวิธีเกษตรและกรรมวิธีทดสอบ

กรรมวิธีเกษตร	กรรมวิธีการทดสอบ
การป้องกันกำจัดเพลี้ยแปঁงมันสำปะหลัง 1) ไม่แข็งห่อนพันธุ์ก่อนปลูก - ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 อัตรา 30 กก./ไร่ 46-0-0 อัตรา 15 กก./ไร่	การป้องกันกำจัดเพลี้ยแปঁงมันสำปะหลัง 1) แข็งห่อนพันธุ์ด้วยสารไ陶มิโทแซม 25% WG อัตรา 16 กรัม/น้ำ 80 ลิตร เป็นเวลา 5-10 นาที สำหรับปลูกในพื้นที่ 1 ไร่ 2) หลังปลูก 1 เดือน สำรวจการระบาดของเพลี้ยแปঁง ในทุกๆ เดือน จำนวน 50 ต้น/ไร่ - ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-7-18 อัตรา 50 กก./ไร่

หากพบการระบาดให้มีการป้องกันกำจัดโดยมีหลักในการพิจารณาดังนี้

- ช่วงระยะเวลาของการเจริญเติบโตอายุ 1-4 เดือน ถ้ามีการระบาดน้อยให้ตัดส่วนที่มีเพลี้ยแปঁง ออก เพื่อให้มีการแตกยอดใหม่ และนำส่วนดังกล่าวมาเผาทำลายทิ้ง แต่ถ้ามีการระบาดมากกว่า 50% ให้ถอนต้นกองรวมกันแล้วเผาทำลาย และไถากดินอย่างน้อย 1 เดือน

- ช่วงระยะเวลาของการเจริญเติบโตอายุ 5-8 เดือน และพบรากะบาดของเพลี้ยแป้งรุนแรงให้ตัดส่วนที่มีเพลี้ยแป้งออกจากเปลงแล้วนำไปเผา และพ่นสารเคมีทันที

- ช่วงระยะปลายการเจริญเติบโตอายุมากกว่า 8 เดือน ถ้ามีการระบาดให้ทำการเก็บเกี่ยวผลผลิต และไถตามเพื่อทำลายเพลี้ยแป้งและไข่

ในด้านการใช้สารเคมี จะพิจารณาใช้สารฆ่าแมลงเมื่อมีการระบาดรุนแรง สารที่ใช้คือไทโอล์โซแซม 25%WG อัตรา 4 กรัม/น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นอัตรา 80 ลิตร/ไร่ ติดต่อกันอย่างน้อย 2 ครั้งห่างกัน 7 วัน

ทั้ง 2 กรรมวิธี วิธีการปลูกมันสำปะหลัง ปฏิบัติตามที่เกษตรกร ปฏิบัติอยู่

การบันทึกข้อมูล

- ผลการวิเคราะห์ดิน

- วันปลูก วันเก็บเกี่ยว และวันปฏิบัติโดยต่างๆ

- ผลผลิต

- ข้อมูลทางด้านเศรษฐศาสตร์ ได้แก่ ต้นทุนการผลิต รายได้ รายได้สุทธิ และ

อัตราผลตอบแทนต่อการลงทุน (BCR) = $\frac{\text{รายได้ (บาท/ไร่)}}{\text{ต้นทุนผันแปร (บาท/ไร่)}}$

BCR < 1 หมายถึง กิจกรรมขาดทุนไม่ควรทำการผลิต

BCR = 1 หมายถึง กิจกรรมเท่าทุนมีความเสี่ยงไม่ควรทำการผลิต

BCR > 1 หมายถึง กิจกรรมมีกำไร มีความเสี่ยงน้อย ทำการผลิตได้แต่ควรระมัดระวัง

BCR > 2 หมายถึง กิจกรรมมีกำไร มีความเสี่ยงน้อยมาก ทำการผลิตได้ (อนุสรณ์, 2539)

- ข้อมูลการระบาดของเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง

- ปัญหา อุปสรรคในการจัดทำแปลงทดสอบ

เวลาและสถานที่ ระยะเวลา (เริ่ม-สิ้นสุด ต.ค. 54 ถึง ก.ย.57)

สถานที่ดำเนินการ ต.เนินขาว อ.เนินขาว จ.ชัยนาท

8. ผลการทดลองและวิจารณ์

ผลการวิเคราะห์ดิน

จากผล การวิเคราะห์ดินก่อนการจัดทำแปลงทดสอบพบว่าจากผลวิเคราะห์ดินก่อนจัดทำแปลงทดสอบพบว่า ค่า pH อยู่ระหว่าง 6.20-6.88 OM อยู่ระหว่าง 0.41-0.74 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณฟอสฟอรัสอยู่ระหว่าง 5-26 ppm ปริมาณโพแทสเซียมอยู่ระหว่าง 14-28 ppm เนื้อดินส่วนใหญ่เป็นดินทรายปนร่วน (ตารางที่ 1)

การระบาดของเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง

ผลการดำเนินงานในปี 2555/2556 เกษตรกรปลูกมันสำปะหลังเดือนเมษายน-พฤษภาคม 2555 พันธุ์ระบายน 5 หัวยง 60 หัวยง 80 และเกษตรศาสตร์ 50 หลังจากปลูกมันสำปะหลัง 1 เดือน ได้มีการตรวจนับเพลี้ยแป้ง ไม่พบเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง หลังจากนั้นมีการตรวจนับทุกเดือน พบว่า กรรมวิธี

ทดสอบพบเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพูในเดือนสิงหาคม ในเกษตรกร 1 ราย และเดือนกันยายน เกษตรกร 1 ราย ระดับ ความรุนแรง 1 กรรมวิธีเกษตรกร พบเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพูในเดือน กรกฎาคม ในเกษตรกร 1 ราย และเดือนธันวาคม เกษตรกร 2 ราย ระดับ ความรุนแรง 1 นอกจากนี้ยังพบ เพลี้ยแป้งชนิดอื่น ได้แก่ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีเขียว และเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีเทา ในทั้ง 2 กรรมวิธี ในระดับความรุนแรง 1 (ตารางที่ 2)

ผลการดำเนินงานในปี 2556/2557 เกษตรกรปลูกมันสำปะหลังเดือนเมษายน – พฤษภาคม 2556 พันธุ์ ระยะ 5 ระยะ 11 เกษตรศาสตร์ 50 และหัวยง 80 หลังจากปลูกมันสำปะหลัง 1 เดือน ได้มีการตรวจนับเพลี้ยแป้ง ไม่พบเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง หลังจากนั้นมีการตรวจนับทุกเดือน พบร่วม กรรมวิธี ทดสอบพบเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพูในเดือนสิงหาคม ในเกษตรกร 1 ราย ระดับความรุนแรง 1 กรรมวิธีเกษตรกร ไม่พบ นอกจากนี้พบเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีเขียวและเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีเทา ในช่วงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม เกษตรกร 5 ราย ระดับความรุนแรง 1 ทั้ง 2 กรรมวิธี และพบในช่วงเดือน พฤษภาคม – มกราคม ในเกษตรกร 9 ราย ในระดับความรุนแรง 1 (ตารางที่ 3)

ผลผลิต

ในปี 2555/2556 กรรมวิธีเกษตรกร ผลผลิตเฉลี่ย 3,528.6 กก./ไร่ กรรมวิธีทดสอบ ผลผลิตเฉลี่ย 4,229.3 กก./ไร่ ปี 2556/2557 กรรมวิธีเกษตรกร ผลผลิตเฉลี่ย 3,406.6 กก./ไร่ กรรมวิธีทดสอบ ผลผลิตเฉลี่ย 4,143 กก./ไร่ (ตารางที่ 4 และ 5)

รายได้

ปี 2555/2556 กรรมวิธีเกษตรกรมีรายได้เฉลี่ย 9,163.1 บาท/ไร่ กรรมวิธีทดสอบมีรายได้เฉลี่ย 11,124.1 บาท/ไร่ ปี 2556/2557 กรรมวิธีเกษตรกร รายได้เฉลี่ย 7,462.5 บาท/ไร่ กรรมวิธีทดสอบ รายได้เฉลี่ย -9,061.9 บาท/ไร่ (ตารางที่ 4 และ 5)

ต้นทุนการผลิต

ปี 2555/2556 กรรมวิธีเกษตรกรมีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 4,023.6 บาท/ไร่ กรรมวิธีทดสอบมีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 4,570.7 บาท/ไร่ ปี 2556/2557 กรรมวิธีเกษตรกร ต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 4,266.7 บาท/ไร่ กรรมวิธีทดสอบ ต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 5,351.6 บาท/ไร่ (ตารางที่ 4 และ 5)

ผลตอบแทน

ปี 2555/2556 กรรมวิธีเกษตรกรมีรายได้สุทธิเฉลี่ย 5,134.8 บาท/ไร่ กรรมวิธีทดสอบมีรายได้สุทธิเฉลี่ย 6,131.4 บาท/ไร่ ปี 2556/2557 กรรมวิธีเกษตรกร รายได้สุทธิเฉลี่ย 3,195.8 บาท/ไร่ กรรมวิธีทดสอบ รายได้สุทธิเฉลี่ย 3,710.3 บาท/ไร่ (ตารางที่ 4 และ 5)

อัตราส่วนรายได้ต่อการลงทุน (Benefit Cost Ratio : BCR) คือรายได้ต่อต้นทุนผันแปร พบร่วม กรรมวิธีเกษตรกร ในปี 2555/2556 มีค่า BCR เท่ากับ 1.81 กรรมวิธีทดสอบมีค่า BCR เท่ากับ 1.78 ปี 2556/2557 พบร่วม กรรมวิธีเกษตรกร มีค่า BCR เท่ากับ 1.74 กรรมวิธีทดสอบมีค่า BCR เท่ากับ 1.69 ทั้ง 2 กรรมวิธี มีค่า BCR มากกว่า 1 แสดงว่า มีรายได้มากกว่ารายจ่าย กิจกรรมนั้นมีกำไรและมีความเสี่ยงน้อย ทำการผลิตได้ แต่ควรระมัดระวัง (ตารางที่ 4 และ 5)

9. สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

1. การแข่งท่อนพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งก่อนปลูกตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ได้แก่ แข่งท่อนพันธุ์ด้วยสารไทดามิโทแซม 25%WG อัตรา 16 กรัม/น้ำ 80 ลิตร เป็นเวลา 5-10 นาที สำหรับปลูกในพื้นที่ 1 ไร่ จะสามารถกำจัดเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังที่ติดมากับท่อนพันธุ์ และลดปัญหาการระบาดของเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังได้ในช่วง 1 เดือนหลังปลูก

2. การใส่ปุ๋ยเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร แม้จะทำให้ต้นทุนการผลิตสูงกว่า กรมวิจัยเกษตรกร แต่ก็ทำให้เกษตรกรได้ผลตอบแทนสูงกว่า คิดเป็น 19.4 % และ 16.1 % ในปี 2555/2556 และ 2556/2557 ตามลำดับ

10. การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

ได้ข้อมูลการใช้เทคโนโลยีการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังเพื่อใช้เป็นคำแนะนำแก่เกษตรกรในพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง

11. คำขอบคุณ

เกษตรกร และพนักงานราชการ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน

12. เอกสารอ้างอิง

สมศักดิ์ ทองศรี อัจฉรา ลิ่มศิลา จิราพร พุฒขาว วารีย์ เวรวรรณ. 2550 . มันสำปะหลัง. หน้า 1 - 17. ใน:

รายงานการประชุมวิชาการพีชไร่ ประจำปี 2550. สถาบันวิจัยพีชไร่ กรมวิชาการเกษตร 28 – 30 สิงหาคม 2550 ณ โรงแรมรุคส์ อลิเดย์ ไฮเตลแอนด์รีสอร์ท จ.แม่ฮ่องสอน.

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2551. สถิติการเกษตรของประเทศไทย ปี 2550. โรงพิมพ์ชุมชนมหากรรชน์ การเกษตรแห่งประเทศไทย. 174 หน้า.

อนุสรณ์ พรชัย. 2539. การวิเคราะห์การลงทุน เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ตัดสินใจลงทุน. หน้า 134 – 142 . ความสำคัญวิธีการจัดเก็บข้อมูลเศรษฐกิจการเกษตร. กรมวิชาการเกษตร และสำนักเศรษฐกิจ การเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

13. ภาคผนวก

ตารางที่ 1 ผลวิเคราะห์ดินของแปลงทดลองเทคโนโลยีการป้องกันกำจัดเพลี้ยแบ่งมันสำปะหลัง จ.ชัยนาท

ชื่อเกษตรกร	pH (1.1)	Total N (%)	EC (1:5) da/m at25	อินทรีย์วัตถุ (%)	ฟอสฟอรัส (ppm)	โพแทสเซียม (ppm)	เนื้อดิน
1. นางศรีนวน เพ็งหมื่นราช	6.66	0.037	0.13	0.74	24	25	ทรายปนร่วน
2. นายสุพัฒ ศรีเดช	6.69	0.026	0.03	0.51	26	18	ทรายปนร่วน
3. นางสุทิน ทาเอื้อ	6.20	0.023	0.03	0.45	7	28	ร่วนปนทราย
4. นายลิขิต เอื้ออารีย์	6.54	0.031	0.07	0.61	5	17	ทรายปนร่วน
5. นายสมพงษ์ เพ็งหมื่นราช	6.23	0.034	0.05	0.68	18	17	ทรายปนร่วน
6. นายจำเริญ บัวชื่น	6.60	0.033	0.15	0.66	7	23	ทรายปนร่วน
7. นางจำเรียง คำแหง	6.31	0.021	0.40	0.41	8	22	ทรายปนร่วน
8. นายสวิง เพ็งหมื่นราช	6.52	0.021	0.04	0.41	6	18	ทรายปนร่วน
9. น.ส.สายฝน เพ็งหมื่นราช	6.40	0.021	0.05	0.44	16	14	ทรายปนร่วน
10. นายนกกด ดีเสมอ	6.88	0.035	0.05	0.70	10	26	ทรายปนร่วน

ตารางที่ 2 คะแนนระดับความรุนแรงตามจำนวนเพลี้ยแบ่งที่ตรวจพบจากการประเมินการระบัดเพลี้ยแบ่งมันสำปะหลังในพื้นที่เกษตรกร อำเภอเงินขาด จังหวัดชัยนาท ปี 2555/2556

เดือน	ระดับความรุนแรง (จำนวนต้นที่สูง 50 ต้น)					
	เพลี้ยแบ่งมันสำปะหลังสีชมพู		เพลี้ยแบ่งมันสำปะหลังสีเขียว		เพลี้ยแบ่งมันสำปะหลังสีเทา	
	กรรมวิธี ทดสอบ	กรรมวิธี เกษตรกร	กรรมวิธี ทดสอบ	กรรมวิธี เกษตรกร	กรรมวิธี ทดสอบ	กรรมวิธี เกษตรกร
ก.ค.56	0	1(0.08)	0	0	1(0.4)	1(0.14)
ส.ค.56	1(0.04)	0	0	0	1(1.1)	1(5.58)
ก.ย. 56	1(0.1)	0	0	0	1(0.94)	1(0.7)
ต.ค.56	0	0	1(0.04)	1(0.2)	0	1(0.16)
พ.ย.56	0	0	1(0.16)	1(0.1)	1(0.8)	1(1.3)
ธ.ค.56	0	1(0.2)	1(1.34)	1(1.4)	1(1.4)	1(3.12)

( ) จำนวนเพลี้ยแบ่งที่พบเฉลี่ย/ต้น

ระดับความรุนแรงของการระบัดเป็น 6 ระดับคือ

0 = ไม่พบเพลี้ยแบ่ง

1 = พบรเพลี้ยแบ่งมันสำปะหลังเฉลี่ย 1 - 25 ตัว/ต้น

2 = พบรเพลี้ยแบ่งมันสำปะหลังเฉลี่ย 26 - 50 ตัว/ต้น

3 = พบรเพลี้ยแบ่งมันสำปะหลังเฉลี่ย 51 - 75 ตัว/ต้น

4 = พบเพลี้ยແປ່ງມັນສຳປະຫຼັກເລື່ອຍ 76 - 100 ຕົວ/ຕົ້ນ

5 = พบเพลี้ยແປ່ງມັນສຳປະຫຼັກເລື່ອຍົມາກວ່າ 100 ຕົວ/ຕົ້ນ

ตารางที่ 3 คะແນນຮະດັບຄວາມຮຸນແຮງຕາມຈຳນວນເພີ້ມແປ່ງທີ່ຕຽບຈາກການປະເມີນກາරຮະບາດຂອງເພີ້ມແປ່ງ

ນັນສຳປະຫຼັກໃນພື້ນທີ່ເກະຕົກ ຄຳເກອນເນີນຂາມ ຈັງຫວັດຫ້າຍນາທ ປີ 2556/2557

ເດືອນ	ຮະດັບຄວາມຮຸນແຮງ (ຈຳນວນຕົ້ນທີ່ສຸ່ມ 50 ຕົ້ນ)					
	ເພີ້ມແປ່ງມັນສຳປະຫຼັກສີ່ໜຸ່ງ		ເພີ້ມແປ່ງມັນສຳປະຫຼັກສີ່ເຂົ້າວ		ເພີ້ມແປ່ງມັນສຳປະຫຼັກສີ່ເຫາ	
	ກຣມວິຊີ່ ທດສອບ	ກຣມວິຊີ່ ເກະຕົກ	ກຣມວິຊີ່ ທດສອບ	ກຣມວິຊີ່ ເກະຕົກ	ກຣມວິຊີ່ ທດສອບ	ກຣມວິຊີ່ ເກະຕົກ
ກ.ຄ.56	0	0	0	0	1(0.04)	1(0.02)
ສ.ຄ.56	1(0.02)	0	0	0	1(2.12)	1(2.02)
ກ.ຍ. 56	0	0	0	0	0	0
ຕ.ຄ.56	0	0	0	0	0	0
ພ.ຍ.56	0	0	1(0.08)	0	0	1(0.26)
ຮ.ຄ.56	0	0	1(0.26)	1.(0.2)	1(11.8)	1(20.16)
ມ.ຄ.57	0	0	0	0	1(0.84)	1(0.36)

( ) ຈຳນວນເພີ້ມແປ່ງທີ່ພບເນີ້ນເລື່ອຍ/ຕົ້ນ

ຮະດັບຄວາມຄວາມຮຸນແຮງຂອງກາຮະບາດເປັນ 6 ຮະດັບຕື່ອ

0 = ໂ່າມພບເພີ້ມແປ່ງ

1 = ພບເພີ້ມແປ່ງມັນສຳປະຫຼັກເລື່ອຍ 1 - 25 ຕົວ/ຕົ້ນ

2 = ພບເພີ້ມແປ່ງມັນສຳປະຫຼັກເລື່ອຍ 26 - 50 ຕົວ/ຕົ້ນ

3 = ພບເພີ້ມແປ່ງມັນສຳປະຫຼັກເລື່ອຍ 51 - 75 ຕົວ/ຕົ້ນ

4 = ພບເພີ້ມແປ່ງມັນສຳປະຫຼັກເລື່ອຍ 76 - 100 ຕົວ/ຕົ້ນ

5 = ພບເພີ້ມແປ່ງມັນສຳປະຫຼັກເລື່ອຍົມາກວ່າ 100 ຕົວ/ຕົ້ນ

ตารางที่ 4 แสดงผลผลิต ราคาขาย รายได้ ต้นทุนการผลิต และรายได้สุทธิ ของการผลิตมันสำปะหลัง ต.เนินขาม

อ.เนินขาม จ.ชัยนาทปี 2555/2556

เกษตรกรรายที่	กรรมวิธี	ผลผลิต (กก./ไร่)	ราคาขาย (บาท/กก)	รายได้ (บาท/ไร่)	ต้นทุนการผลิต (บาท/ไร่)	รายได้สุทธิ (บาท/ไร่)	BCR
นางศรีนวน เพ็งหมื่นราช	ทดสอบ	3,500	2.3	8,050	3,800	4,250	2.11
	เกษตรกร	3,450	2.3	7,935	3,631	4,304	2.18
นายสุพัฒ ศรีเดช	ทดสอบ	4,257	2.7	11,494	4,781	6,713	2.4
	เกษตรกร	2,219	2.7	5,991	3,916	2,075	1.52
นางสุทิน ทาเอื้อ	ทดสอบ	6,670	2.7	18,009	6,131	11,878	2.93
	เกษตรกร	6,208	2.7	16,762	6,121	10,641	2.73
นายลิขิต เอื้ออารีย์	ทดสอบ	3,120	2.65	8,268	4,451	3,817	1.85
	เกษตรกร	1,920	2.65	5,088	3,828	1,260	1.33
นายสมพงษ์ เพ็งหมื่นราช	ทดสอบ	2,534	2.7	6,842	3,568	3,274	1.91
	เกษตรกร	2,444	2.7	6,599	3,348	3,205	1.97
นายจำเริญ บัวชื่น	ทดสอบ	4,961	2.7	13,395	5,405	7,990	2.47
	เกษตรกร	3,502	2.7	9,455	4,493	4,962	2.1
นางจำเรียง คำแหง	ทดสอบ	4,779	2.7	12,903	4,358	8,545	2.96
	เกษตรกร	4,794	2.7	12,134	3,666	8,467	3.3
นายสวิง เพ็งหมื่นราช	ทดสอบ	3,811	2.3	8,765	4,231	4,534	2.07
	เกษตรกร	3,609	2.3	8,301	3,642	4,659	2.27
นางสาวสายฝน เพ็งหมื่นราช	ทดสอบ	5,457	2.7	14,734	4,886	9,848	3.01
	เกษตรกร	5,166	2.7	13,937	4,219	9,718	3.30
นายนพดล ดีเสมอ	ทดสอบ	3,204	2.75	8,811	4,096	4,715	2.15
	เกษตรกร	1,974	2.75	5,429	3,372	2,057	1.61
เฉลี่ย	ทดสอบ	4,229.3	2.62	11,124.1	4,570.7	6,131.4	1.81
	เกษตรกร	3,528.6	2.62	9,163.1	4,023.6	5,134.8	1.78

ตารางที่ 5 แสดงผลผลิต ราคาขาย รายได้ ต้นทุนการผลิต และรายได้สุทธิ ของการผลิตมันสำปะหลัง ต.เนินขาม อ.เนินขาม จ.ชัยนาท ปี 2556/2557

เกษตรกรรายที่	กรรมวิธี	ผลผลิต (กก./ไร่)	ราคาขาย (บาท/กก)	รายได้ (บาท/ไร่)	ต้นทุนการผลิต (บาท/ไร่)	รายได้สุทธิ (บาท/ไร่)	BCR
นางศรีนวน เพ็งหมื่นราช	ทดสอบ	6,090	2.1	12,789	6,052	6,737	2.11
	เกษตรกร	5,304	2.1	11,138	5,535	5,605	2.01
นายสุพัฒ ศรีเดช	ทดสอบ	3,689	2.3	8,484	5,227	3,257	1.62
	เกษตรกร	2,882	2.3	6,628	3,571	3,057	1.85
นางสุทน ท่าเอื้อ	ทดสอบ	4,242	2.1	8,908	5,879	3,029	1.51
	เกษตรกร	3,555	2.1	7,466	4,724	2,742	1.58
นายลิขิต เอื้օอาเรีย	ทดสอบ	3,526	2.1	7,404	4,881	2,523	1.51
	เกษตรกร	3,150	2.1	6,615	4,186	2,429	1.58
นายสมพงษ์ เพ็งหมื่นราช	ทดสอบ	3,530	2.1	7,413	4,973	2,440	1.49
	เกษตรกร	2,722	2.1	5,716	4,048	1,648	1.40
นายจำเริญ บัวชื่น	ทดสอบ	3,115	2.1	6,541	4,675	1,866	1.39
	เกษตรกร	2,218	2.1	4,657	3,302	1,355	1.41
นางจำเรียง คำแหง	ทดสอบ	3,220	2.2	7,084	4,552	2,532	1.55
	เกษตรกร	2,571	2.2	5,656	3,300	2,356	1.71
นายสวิง เพ็งหมื่นราช	ทดสอบ	6,522	2.3	15,000	6,736	8,264	2.22
	เกษตรกร	5,689	2.3	13,179	5,689	7,490	2.31
นางสาวสายฝน เพ็งหมื่นราช	ทดสอบ	5,046	2.3	11,606	5,868	5,738	1.97
	เกษตรกร	4,242	2.3	9,757	5,016	4,741	1.94
นายนพดล ดีเสมอ	ทดสอบ	2,450	2.2	5,390	4,673	717	1.16
	เกษตรกร	1,733	2.2	3,813	3,276	537	1.16
เนลลี่ย	ทดสอบ	4,143	2.18	9,061.9	5,351.6	3,710.3	1.69
	เกษตรกร	3,406.6	2.18	7,462.5	4,266.7	3,195.8	1.74